

پاسخ نامه

آزمون ۱۹ اردیبهشت ۹۹

فوق العاده

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف حام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف حام) ۶۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	مرتضی منشاری
عربی عمومی	سیدمحمدعلی مرتضوی	فاطمه منصورخاکی	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	محمد ابراهیم مازنی، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	محدثه مرآتی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی
ادبیات اختصاصی	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	مرتضی منشاری
عربی اختصاصی	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاذ هوشیار	میلاذ هوشیار	زهره دامیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	زهره دامیار
فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروفچین و صفحه آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)

فارسی

۱- گزینه «۱»

(الهام ممدری)

سرمو: باد بسیار گرم و زیان رساننده

(لغت)

۲- گزینه «۲»

(الهام ممدری)

منتشا: نوعی عصا که از چوب گره‌دار ساخته می‌شود و معمولاً درویشان و قلندران به دست می‌گیرند؛ برگرفته از نام «منتشا» (شهری در آسیای صغیر) / عزّ: ارجمندی، گرامی شدن، مقابل ذلّ

(لغت)

۳- گزینه «۲»

(کافم کافمی)

واژه غلط و شکل درست آن: صورت ← سورت

(املا)

۴- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

غلط‌های املایی عبارت‌اند از:

ب) مستور (پنهان) ← مسطور (نوشته شده) / کلک: قلم

ج) فراق (جدایی) ← فراغ (آسایش)

(املا)

۵- گزینه «۱»

(سعید کنج‌بفش زمانی)

در بیت الف) هم اسلوب معادله دیده می‌شود و هم تضاد بین «یار و اغیار» و «گل و خار» در بیت ب) مصراع دوم دقیقاً مصداقی برای مصراع اول است و اسلوب معادله دارد. در بیت ج) اشاره به «آب حیوان» دارد که سبب جاودانه شدن انسان می‌شود. در بیت د) «دم» ایهام دارد. ۱) نفّس، ۲) لبه برنده شمشیر

(آرایه)

۶- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری - ارییل)

حسن آمیزی: شنیدن بو / ایهام ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استعاره: «ترگس» استعاره از «چشم» / جناس: دست و مست

گزینه «۲»: مجاز: «چمن» مجاز از «باغ» / تشبیه تفضیل: عارض و قامت یار، زیباتر و بلندتر از گل و سرو است.

گزینه «۳»: ایهام: باز: ۱-دوباره ۲-آشکار / تشخیص و استعاره: پرسیدن از گیسو، سرگشته و گرفتار بودن دل غمزده

(آرایه)

۷- گزینه «۱»

(سعید کنج‌بفش زمانی)

«گره‌گشایی» ایهام دارد: ۱- باز شدن گنچه‌ها با وزیدن باد ۲- حل مشکلات با آمدن یارا / «دلا» / «شکایت کردن گنچه» تشخیص / تشبیه / کار بسته: کنایه از گرفتاری

(آرایه)

۸- گزینه «۲»

(مسن اصغری)

مسندها: بزرگ‌تر - جدا - متمکن - سرگردان - مشکل

نکات مهم

۱) فعل «به شمار می‌رفت» معادل فعل اسنادی «بود» است و نیاز به مسند دارد.

۲) «بود» در فعل «همرده بودند» فعل کمکی محسوب می‌شود و فعل اسنادی نیست.

(زبان فارسی)

۹- گزینه «۴»

(انوشین می‌الدین)

گزینه «۴»: وابسته‌های پیشین: «هر»: ۱ وابسته پیشین / وابسته‌های پسین: «در»، «میخانه»، «عشق» و «م» (در مبارک‌بادم): ۴ وابسته پسین

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: وابسته‌های پیشین: «هر» و «دو»: ۲ وابسته پیشین / وابسته‌های پسین: «خود» و «عشق»: ۲ وابسته پسین

گزینه «۲»: وابسته‌های پیشین: «این»: ۱ وابسته پیشین / وابسته‌های پسین: «برین»، «م» (در جایم) و «خراب آباد»: ۳ وابسته پسین

گزینه «۳»: وابسته‌های پیشین: «هیچ» و «چه»: ۲ وابسته پیشین / وابسته‌های پسین: «بخت»، «م» (در کوب بخت مرا) و «گیتی»: ۳ وابسته پسین

(زبان فارسی)

۱۰- گزینه «۲»

(مریم شمیرانی)

جان من طالب جمال تو گشت ← طالب: مسند / جمال: مضاف‌الیه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نام به رندی و ژردی کشی بشد. (نام: نهاد / م: مضاف‌الیه)

گزینه «۲»: طیب: منادا / خسته: صفت

گزینه «۴»: هیچ: مفعول / دست: متمم (چون در معنای مثل و مانند حرف اضافه است.)

(زبان فارسی)

۱۱- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳»، آن است که راز عشق برای همگان قابل درک نیست.

(مفهوم)

۱۲- گزینه «۲»

(مریم شمیرانی)

در گزینه «۲»، شاعر معتقد است که هر زبان مشغول ستایش خداوند است اما پیام مشترک گزینه‌های دیگر ناتوانی از درک و شناخت خداوند است.

(مفهوم)

۱۳- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

در پایان شاهنامه و خوان هشتم، رستم در چاهی که شغاد و هم‌دستانش تعبیه می‌کنند، گرفتار می‌شود و جان به جان آفرین تسلیم می‌کند و بیت گزینه «۳» نیز به مرگ رستم اشاره می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: از ناتوانی، دشمن عاجز توانمند می‌شود، همان‌طور که خار بر بدن شکار لاغر همانند خنجر است.

گزینه «۲»: شنیده‌ام که رستم از چاهی که شغاد تعبیه کرده بود، بیرون آمد.

گزینه «۴»: به سرانجام اشاره دارد که سوزانده می‌شود. (رستم از درون چاه با تیر شغاد را به درختی می‌دوزد و بعد از مدتی فرامرز، شغاد را به همراه درختی که به آن دوخته شده بود، به آتش می‌کشد.)

(مفهوم)

۱۴- گزینه «۴»

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴» توصیه به حرکت و خروش و مغلوب کردن ظالمان است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: افسردگی را کنار بگذار و شجاع باش.

گزینه «۲»: در مقابل یار غرور را رها کن.

گزینه «۳»: همت کن و کارهای بیهوده را رها کن.

(مفهوم)

۱۵- گزینه «۴»

(سعید کنج‌بفش زمانی)

بیت صورت سؤال به گذران بودن غم و شادی (احوال‌ات دنیا) اشاره می‌کند و بیت گزینه «۴» نیز به این موضوع اشاره می‌کند که شادی دنیا پایدار نیست.

(مفهوم)

۱۶- گزینه «۲»

(مرتضی منشاری - اربیل)

در گزینه «۲»، «یاری خواستن از سیمرخ» با منطق و تجربه علمی سازگاری ندارد و بیانگر زمینه خرق عادت است، اما سایر گزینه‌ها بیانگر زمینه قهرمانی حماسه هستند.

(مفهوم)

۱۷- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» کهنه نشدن عشق در گذر زمان است، در حالی که در گزینه «۳» شاعر می‌گوید که وقتی عشق تازه‌ای به‌وجود می‌آید، عشق کهن بی‌رونق می‌شود.

(مفهوم)

۱۸- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اربیل)

بیت صورت سؤال می‌گوید که انسان اول باید اندیشه کند و سپس سخن بگوید؛ زیرا هر سخنی که گفته شود، قابل برگشت نیست. از گزینه «۳»، نیز چنین مفهومی برداشت می‌شود و می‌گوید که قبل از انجام هر کاری، اندیشه و تأمل لازم است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تأکید بر رازداری / گزینه «۲»: سکوت و خاموشی / گزینه «۴»: تأکید بر سخن گفتن و گویایی

(مفهوم)

۱۹- گزینه «۳»

(کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: «شرط وصال، فانی شدن یا گذشتن از هستی خود» مفهوم بیت گزینه «۳»، شرط میسرشدن وصال برای عاشقان، سرگشتگی و بی‌قراری است.

(مفهوم)

۲۰- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

عبارت شعری صورت سؤال بیانگر «گرفتار شدن انسان‌های جوان‌مرد (رستم) به دست ناجوانمردان (شغاد و هم‌دستانش) است؛ این مفهوم در گزینه «۳» نیز بیان شده است.»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: زیر بار منت نامردان و انسان‌های ناپاک نرفتن

گزینه «۲»: تواضع و گذشتن از تعلقات مادی، موجب سربلندی آزادمردان دانسته شده است.

گزینه «۴»: هر شکستی، پیروزی و هر ذلتی، اوجی را در پی دارد.

(مفهوم)

عربی

۲۱- گزینه «۲»

(میلاد نقشی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «برای بشارت دادن به آن‌ها» نادرست است.

گزینه «۳»: «همه مردم» نادرست است.

گزینه «۴»: «همه مردم» و «تا این‌که» نادرست‌اند.

(ترجمه)

۲۲- گزینه «۳»

(فاطمه منصورفالی)

«حینما»: وقتی، هنگامی که / «دخل»: وارد شد، داخل شد / «المعلم»: معلم (فاعل) /

«الصف»: کلاس (مفعول) / «قام»: بلند شدند، برخاستند (در این جا) / «التلاميذ»:

دانش آموزان / «من مکانهم»: از جایشان، از جای خود / «مسروورین»: با خوشحالی، با

شادمانی، شادی‌کنان (حال) (ترجمه)

۲۳- گزینه «۱»

(بوزار یوانیش - قائمشهر)

«ظواهر الدنيا»: پدیده‌های دنیا / «لبعض الناس»: برای بعضی (برخی) از مردم /

«رائعة»: جالب است / «یرون الدنيا جمیلة»: دنیا را زیبا می‌بینند / «عندما»:

هنگامی که / «یقربون منها»: به آن نزدیک می‌شوند / «لن یشاهدوا إلیا السراب»:

(اسلوب حصر) فقط سراب خواهند دید

(ترجمه)

۲۴- گزینه «۱»

(میلاد نقشی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «تنها آفریده‌ای است که» نادرست است.

گزینه «۳»: «بهره می‌برد»، «دلیل» و «آن را» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «آفریده‌ای دارای» و «استفاده می‌کند» نادرست‌اند.

(ترجمه)

۲۵- گزینه «۲»

(فاطمه منصورفالی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «شناخت دارد» و «می‌خواهد» نادرست‌اند.

گزینه «۳»: «فقط، عمر بیش‌تر مردمی که»، «شناخت دارند»، «کارهایشان»،

«می‌خواهند» و «تباه نمی‌شود» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «تباه کرده‌اند» نادرست‌اند.

(ترجمه)

۲۶- گزینه «۳»

(کتاب ززر)

«الأعداء»: دشمنان (جمع) / «بدؤوا»: آغاز کردند، شروع کردند / «الحرب»: جنگ /

«ظالمین»: ستمکارانه، ظالمانه (حال) / «ولکننا»: ولی ما، اما ما / «حافظنا علی»: از ...

محافظت کردیم (فعل ماضی) / «اتحادنا»: اتحادمان، یکپارچگی خودمان / «للدفاع»:

برای دفاع / «عن»: از / «وطننا العزیز»: وطن عزیزمان / «صیرنا»: شدیم (فعل ماضی،

اول شخص جمع از «صار- یصیر») / «ناجحین»: پیروز (خبر است و مفرد ترجمه شده است.)

(ترجمه)

۲۷- گزینه «۳»

(فاطمه منصورفالی)

«كأن» به معنی «گویی، مثل این که» است.

(ترجمه)

۲۸- گزینه «۱»

(ممد رضا غفورانی - کرمان)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «جلس» و «عند» نادرست‌اند.

گزینه «۳»: «کتا قد جلسنا»، «جنب»، «شاکراً»، «تکلمنا» و «مشاکل» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «أستاذ»، «عواطف» و «الدراسی» نادرست‌اند. (ترجمه)

۲۹- گزینه «۴»

(فاطمه منصورفالی)

با توجه به ترجمه عبارت صورت سؤال (هر چیزی جز دانش، با انفاق کم می‌شود)، و

گزینه «۴» (دانش تنها چیزی است که با بخشیدن، از آن کم نمی‌شود)، درمی‌یابیم

که این گزینه از لحاظ مفهوم به عبارت نزدیکتر است.

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

«وقف یک سنت اسلامی و قدیمی است و بیمارستان قلاوون در سال ۶۸۳ هجری (۱۲۸۴ م) در مصر به دست پادشاه قلاوون تأسیس شد. این بیمارستان نشانه‌ای از نشانه‌های دنیا در سازماندهی و ترتیب بود، بیمار وارد آن می‌شد و بدون این‌که از او پولی گرفته شود معالجه می‌شد. و در آن پزشکانی از رشته‌های گوناگون در پزشکی استخدام می‌شدند. و خدمات بیمارستان شامل کسی می‌شد که به خدمات پزشکی در منزلش نیز احتیاج داشت. و از زیباترین اتفاقات در آن دادن غذای هر بیماری در بشقابی خاص به او بدون این‌که بیماری دیگر از آن استفاده کند و وجوب پوشاندن آن و رساندنش به بیمار به این شکل با توجه به وصیت وقف‌کننده بود. این بیمارستان به ارائه خدمات‌ها به بیماران تا ورود فرانسه به مصر ادامه داد و دانشمندان فرانسوی آن را با چشم‌هایشان دیدند و درباره‌اش بسیار نوشتند!»

۳۰- گزینه «۳»

(اسماعیل یونس‌پور)

با توجه به جمله «استمر هذا المستشفى بتقديم الخدمات للمرضى حتى دخول

فرنسا إلى مصر» که در متن آمده، «بعد از ورود استعمار فرانسوی به مصر خدمات

این بیمارستان قطع شد»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «قبل از ورود فرانسوی‌ها به مصر قطع شد» نادرست است.

گزینه «۲»: «بعد از این‌که پادشاه قلاوون فوت کرد خدمات بیمارستان قطع شد»

نادرست است.

گزینه «۴»: «خدمات این بیمارستان حتی بعد از ورود فرانسوی‌ها به مصر قطع

نشدا» نادرست است. (درک مطلب)

۳۱- گزینه «۱»

(اسماعیل یونس‌پور)

«در ابتدا بیمارستان از بیماران پول می‌گرفت!» که با توجه به متن، نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «بیمارستان پزشکان را به خانه‌های بیماران برای درمان آن‌ها می‌فرستاد!» درست است.

گزینه «۳»: «دانشمندان فرانسوی تعجب کردند وقتی که بیمارستان و خدماتش را مشاهده کردند!» درست است.

گزینه «۴»: «هر مریضی بشقاب خاصی داشت و دیگران از آن استفاده نمی‌کردند!» درست است.

(درک مطلب)

۳۲- گزینه «۳»

(اسماعیل یونس‌پور)

«در این بیمارستان پزشکانی از رشته‌های مختلف بودند!» که با توجه به متن، درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «فرانسویان بهای کمی را برای درمانشان در بیمارستان پرداخت می‌کردند!» نادرست است.

گزینه «۲»: «وقف‌کننده برخی خدمات بیمارستان را به ثروتمندان در شهر اختصاص داد!» نادرست است.

گزینه «۴»: «فرانسوی‌ها این بیمارستان را بعد از ورودشان به مصر خراب کردند!» نادرست است.

(درک مطلب)

۳۳- گزینه «۴»

(اسماعیل یونس‌پور)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مجرد ثلاثی»، «معلوم (مینی للمعلوم)» و «فاعله ضمیر» نادرست‌اند.

گزینه «۲»: «حروفه الأصلية: ی ع ج» و «فاعله ضمیر» نادرست‌اند.

گزینه «۳»: «مجرد ثلاثی» نادرست است. (تفلیل صرفی و معل اعرابی)

۳۴- گزینه «۱»

(اسماعیل یونس‌پور)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «حروفه الأصلية: أ ج ل» نادرست است.

گزینه «۳»: «جمع مکسر أو تکسیر» نادرست است.

گزینه «۴»: «جمع مکسر أو تکسیر و خیر» نادرست‌اند. (تفلیل صرفی و معل اعرابی)

۳۵- گزینه «۴»

(درویشعلی ابراهیمی)

در گزینه «۴»، «کان» از افعال ناقصه است و هیچ یک از حروف مشتبهه بالفعل در این گزینه به کار نرفته است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «لیت، إن، کأن» از حروف مشتبهه بالفعل هستند.

(انواع عملات)

۳۶- گزینه «۱»

(مسین رضایی)

در گزینه «۱»، حال به کار نرفته است و «ملایس» مفعول است (از بازار لباس‌هایی برای کودکان یتیم خریدم!).

(حال)

۳۷- گزینه «۳»

(کتاب زرر)

«طیعین» حال و اسم فاعل است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «بشیراً» حال است اما اسم فاعل نیست.

گزینه «۲»: «مسورین» حال است، اما اسم مفعول است.

گزینه «۴»: «دقت کنید اگر چه «ساکتین» اسم فاعل است، اما نقش اصلی در جمله دارد (خبر است) و حال نیست.

(حال)

۳۸- گزینه «۴»

(مهمدرضا سوری - نواویر)

در این گزینه، مستثنی‌منه ذکر نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «شیئاً» مستثنی‌منه است.

گزینه «۲»: «أحد» مستثنی‌منه است.

گزینه «۳»: «الناس» مستثنی‌منه است.

(استثناء)

۳۹- گزینه «۱»

(درویشعلی ابراهیمی)

«کلّ الدروس»، مستثنی‌منه و کلمه «درس»، مستثنی است. در سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه حذف شده است و حصر داریم.

(استثناء)

۴۰- گزینه «۴»

(اسماعیل یونس‌پور)

وقتی در جمله‌ای «ادات نفی + ادات استثناء» آمده باشد و هم‌چنین مستثنی‌منه حذف شده باشد، حصر داریم.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «الله» مستثنی و «أحداً» مستثنی‌منه است.

گزینه «۲»: «سعیداً» مستثنی و «أصدقاء» مستثنی‌منه است.

گزینه «۳»: «قراءة» مستثنی و «عمل» مستثنی‌منه است.

(استثناء)

دین و زندگی

۴۱- گزینه «۳»

(مفسر رضایی بقا)

هر کس مالک چیزی باشد، حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد. اما دقت شود که به این حق تصرف، ولایت و سرپرستی می‌گویند و در آیه «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا»: «آن‌ها هیچ ولی [سرپرستی] جز او ندارند و او در فرمانروایی خویش، کسی را شریک نمی‌سازد.» به توحید در ولایت اشاره شده است. (درس ۲، یکانه بی‌همتا)

۴۲- گزینه «۳»

(مفسره ابتسام)

یکی از میوه‌های درخت اخلاص، نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان است. مقاومت در برابر دام‌های شیطان، نیازمند روی آوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست.

(درس ۴، فقط برای تو، افلاص)

۴۳- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

هر کدام از ما همواره تصمیم‌هایی می‌گیریم و برای این تصمیم‌ها ابتدا اندیشه می‌کنیم. پس تفکر و تصمیم از شواهد وجود اختیار در انسان است و مولوی در بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم/ خود دلیل اختیار است ای صنم» به آن اشاره نموده است و آیه «قَدْ جَاءَكُمْ صَائِرٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلْيَنْفِسْهُ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا» به تفکر و تصمیم‌گیری در مورد دلایل روشن الهی اشاره کرده است.

(درس ۵، قدرت پرواز)

۴۴- گزینه «۲»

(امین اسدیان پور)

در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است؛ یعنی همراه با سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می‌دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد. سنت توفیق یا امداد خاص برای انسان تالاشگر در آیه «وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»: «و کسانی که در راه ما جهاد [تلاش] کنند، حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم و در حقیقت خداوند با نیکوکاران است.» تأکید شده است.

(درس ۶، سنت‌های الهی)

۴۵- گزینه «۳»

(مفسر رضایی بقا)

در آیه «أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَ اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»: «ای مردم شما به خداوند نیازمند هستید و خدا است که [تنها] بی‌نیاز ستوده است.» نیازمند خطاب کردن همه مردمان و بی‌نیازی انحصاری خداوند مطرح شده است و علت حمید و ستوده بودن خداوند غنی و بی‌نیاز بودن اوست.

(درس ۱، هستی‌بخش)

۴۶- گزینه «۴»

(مفسر آقاصالح)

منع رسول خدا (ص) از تفکر کردن پیرامون ذات خداوند، به دلیل نامحدود بودن ذات خداست. زیرا لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است. در واقع ما به دلیل محدود بودن ذهن خود نمی‌توانیم ذات امور نامحدود از جمله ذات الهی را شناسایی نماییم. در نتیجه ذهن ما نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند و دانش را شناسایی نماید.

(درس ۱، هستی‌بخش)

۴۷- گزینه «۴»

(مفسر رضایی بقا)

درخواست از اولیای الهی برای اجابت خواسته‌ها منافاتی با توحید در ربوبیت ندارد. عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها و مستقل از خدا بدانیم. این توانایی تنها به زمان حیات دنیوی پیامبر اکرم (ص) اختصاص ندارد و پس از رحلت ایشان استمرار دارد. به عبارت دیگر روح مطهر ایشان پس از رحلت زنده است و می‌تواند به انسان‌ها یاری برساند.

(درس ۲، یکانه بی‌همتا)

۴۸- گزینه «۱»

(ابوالفضل امرزاره)

با توجه به ترجمه آیه: «انان که کافر شدند، تصور نکنند که اگر به آنان مهلت می‌دهیم، به نفع آن‌هاست، فقط [به این خاطر] به آنان مهلت می‌دهیم تا بر گناهان خود بیفزایند و برای آنان غذایی خوارکننده است.» سنت املا و استدرج برداشت می‌شود. این سنت که از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان در گناه است، موجب می‌شود مهلت‌ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به‌صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود.

(درس ۶، سنت‌های الهی)

۴۹- گزینه «۲»

(مفسر رضایی بقا)

در آیه مربوط به سنت استدرج، چنین می‌خوانیم: «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَتَسِدُّرُجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَ أَمَلَى لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ». در آیه مربوط به سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او (تأثیر اعمال نیک و بد در سرنوشت انسان)، می‌خوانیم: «... وَ لَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ».

(درس ۶، سنت‌های الهی)

۵۰- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

امیر مؤمنان امام علی (ع) درباره تخلیه یا پیرایش به معنای پاک شدن قلب از گناهان با توبه، می‌فرماید: «لَتَوْبَةُ تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تَسْبِلُ الذُّنُوبَ». توبه نه تنها گناهان را پاک می‌کند، بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید، گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند.

(درس ۸، بازگشت)

۵۱- گزینه «۴»

(هاری ناصری)

دست‌های از حقوق مردم که بسیار مهم‌تر است، حقوق معنوی آن‌هاست. اگر رفتار ناپسند برخی افراد، سب بدبینی دیگران به دین شده، در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و در صورتی که انسان گناهکار به صاحبان حق دسترسی ندارد، باید برای توبه برای ایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید.

دقت شود که دادن صدقه به نیابت از دیگران برای جبران حقوق مادی است، نه معنوی. (دلیل نادرستی گزینه‌های ۱ و ۲)

(درس ۸، بازگشت)

۵۲- گزینه «۲»

(مفسر رضا فرهنگیان)

خداوند درباره تقدیر الهی (یعنی اندازه‌گیری نقشه جهان با تمام ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌هایش) و این قانونمندی تخلیف‌ناپذیر و استوار الهی، این‌گونه مثال می‌زند: «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَ كَلَّ فِي فَلَکٍ يَسْبَحُونَ»: «نه خورشید را سزد که به ماه برسد و نه شب بر روز پیشی جوید، و هر یک در مداری درگردشند»

(درس ۵، قدرت پرواز)

۵۳- گزینه «۴»

(مفسر ابراهیم مازنی)

نتیجه اعتقاد به توحید در خالقیت و ربوبیت، یعنی این‌که خداوند تنها خالق جهان است و تنها پروردگار هستی است، اطاعت و عبودیت و توحید عملی است. این مفهوم در آیه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوا هَذَا صِرَاطَ مُسْتَقِيمٍ» تبیین گردیده است.

(درس ۳، توحید و سبک زندگی، بندگی)

۵۴- گزینه «۳»

(مفسر رضایی بقا)

اگر قرار باشد همه فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ینار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می‌گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می‌رود.

بت و معبود انسان‌هایی که گرفتار شرک پیچیده امروزی شده‌اند، هوی و هوس و آن‌چه و آن‌کس که آن‌را به هوس‌هایشان می‌رساند، است.

(درس ۳، توحید و سبک زندگی، بندگی)

زبان انگلیسی

۵۵- گزینه «۲»

(سیرامسان هنری)

حدیث شریف پیامبر (ص) به تقدم نیت و قصد و هدف بر خود عمل اشاره دارد. یعنی حسن فاعلی که جزء اول عمل است برتر می‌باشد. یکی از راه‌های تقویت اخلاص، افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند است که در این راستا خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم. (درس ۳، فقط برای تو، افلاصن)

۵۶- گزینه «۱»

(محبوبه ایتسام)

بر آستان جانان گر سر توان نهادن ← سر نهادن و سجده کردن و عبودیت در پیشگاه خدا (علت) گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد ← فضیلت و برتری و سربلندی بر فرشتگان و ملائک (معلول)

(درس ۳، توهیر و سبک زندگی، بندگی)

۵۷- گزینه «۲»

(صالح امصای)

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «هرکس چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، چشمه‌های حکمت و معرفت از دل و زبانش جاری خواهد شد.» شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص یعنی مخلصین را ندارد. یعنی اخلاص برای دست‌یابی به حکمت و معرفت، ضروری است.

(درس ۳، فقط برای تو، افلاصن)

۵۸- گزینه «۴»

(مهمبر رضایی‌نقا)

طبق آیه «إِنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْ تَزُولَا وَ لَنْ يَزُولَا أَنْ أَمْسِكُنَهُمَا مِنْ أَخْذٍ مِنْ بَعْدِهِ...»، هدف خداوند از نگرهبانی جهان، نابود نشدن آن است: «آن تَزُولَا» انحصار تدبیر الهی، یعنی این‌که فقط خداوند می‌تواند جهان را از نابودی نجات دهد، در عبارت «أَمْسِكُنَهُمَا مِنْ أَخْذٍ مِنْ بَعْدِهِ»: «کسی نمی‌تواند آن‌ها را حفظ کند مگر خود خداوند» تبیین گردیده است.

(درس ۵، قدرت پرواز)

۵۹- گزینه «۳»

(مهمبر فرهنکیان)

سراسر عمر، ظرف زمان توبه است. (توبه، زمینه‌ساز گشودن درهای رحمت الهی به روی انسان است.) اگر در دوره جوانی خصلت‌هایی در انسان پدید آمد و ماندگار شد، خارج کردن آن‌ها در پیری بسیار سخت و طاقت‌فرسا خواهد بود.

(درس ۸، بازگشت)

۶۰- گزینه «۲»

(مهمبر رضایی‌نقا)

یگانگی بی‌همتا ← اصل توحید (و لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ) تنها مبدأ جهان ← توحید در خالقیت (اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ) دقت شود که در آیه « قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» به یگانگی خداوند اشاره شده است، اما بی‌همتا بودن او به طور دقیق نیامده است. البته باید بدانید لفظ «كُفُوًا» به معنای همتا در عبارت « و لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»، بر بی‌همتایی خدا، علاوه بر «أحد» بودن و یگانگی او تأکید دارد.

(درس ۲، یگانگی بی‌همتا)

۶۱- گزینه «۴»

(میرمسیب زاهری)

ترجمه جمله: «هنرمندانی که ادعا می‌کنند به نوعی در کشورشان مشهور هستند، اگر به وسیله شهرت و مخصوصاً پولی که در می‌آورند آلوده شوند، روی جامعه تأثیر منفی خواهند داشت.»

۱) بیش از ظرفیت رزرو کردن	۲) بیش از حد گران کردن
۳) انتظار داشتن	۴) آلوده کردن

(واژگان)

۶۲- گزینه «۳»

(میرمسیب زاهری)

ترجمه جمله: «قصد دارم مطلب (نکته) خیلی وحشتناکی را مطرح کنم که در بسیاری از خانواده‌های جوان‌دار رخ می‌دهد. متأسفانه بعضی از جوانان توسط والدینشان به دود و مواد معرفی می‌شوند.»

۱) باعث شدن	۲) دسترسی پیدا کردن
۳) معرفی کردن	۴) مراقبت کردن

(واژگان)

۶۳- گزینه «۳»

(مهمبر مهریان)

ترجمه جمله: «تام فکر می‌کند پس‌انداز زود هنگام برای تحصیلات دانشگاهی کار عاقلانه‌ای است چرا که خانواده‌ها از هم‌اکنون تحت فشار اقتصادی زیادی هستند.»

۱) کمک	۲) نتیجه
۳) عقلانیت	۴) قدرت

نکته مهم درسی:

عبارت "make sense" به معنی «عقلانی بودن» است.

(واژگان)

۶۴- گزینه «۲»

(مهمبر مهریان)

ترجمه جمله: «با در نظر گرفتن سابقه بیماری قلبی خانوادگی مان، پزشک نگران به پدرم به شدت توصیه کرد که سیگار کشیدن و خوردن غذاهای چرب را کنار بگذارد.»

۱) با امید	۲) به شدت
۳) به‌طور ناگهانی	۴) به‌اشتباه

(واژگان)

۶۵- گزینه «۱»

(میرمسیب زاهری)

ترجمه جمله: «این جلسه برای قدردانی از آن‌هایی که اولین قدم را در تأسیس این نهاد خیریه برداشتند تا به یاری افراد جوانی که قادر به تأمین مخارج تحصیل و ازدواج‌شان نبیروازد، برگزار می‌شود.»

۱) خیریه	۲) موسیقی‌دار، فیلم موزیکال
۳) تندرستی	۴) تحقیق

(واژگان)

۷۴- گزینه «۳» (شهاب اناری)

ترجمه جمله: «طبق متن جیوه علت مشکل مطرح شده در متن است.»

(درک مطلب)

۷۵- گزینه «۱» (شهاب اناری)

ترجمه جمله: «کدام یک از این نشانه‌ها در متن ذکر نشده است؟»

«گرسنگی»

(درک مطلب)

۷۶- گزینه «۴» (شهاب اناری)

ترجمه جمله: «(لغت) "their" در پاراگراف سوم به چه چیزی اشاره می‌کند؟»

«بیماران»

(درک مطلب)

۷۷- گزینه «۴» (رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «متن عمدتاً درباره چه چیزی بحث می‌کند؟»

«دلایلی که ما باید ورزش را در برنامه روزمره مان وارد کنیم.»

(درک مطلب)

۷۸- گزینه «۳» (رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «طبق متن، عالی‌ترین دلیل برای انجام ورزش روزانه این است که آن

می‌تواند لذت‌بخش باشد.»

(درک مطلب)

۷۹- گزینه «۲» (رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «کدام یک از کلمات یا عبارات زیر در متن تعریف می‌شود؟»

«عزت نفس (پاراگراف ۲)»

(درک مطلب)

۸۰- گزینه «۴» (رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «همه موارد زیر در میان مزایای ورزش منظم است، به جز اجتناب از

افسردگی.»

(درک مطلب)

۶۶- گزینه «۴» (میرمه‌ریان)

ترجمه جمله: «معلم از انتخاب عاقلانه واژگان که سارا کوچولو داشت و لحن آرام،

مطمئن و طبیعی که او سخنرانی کرد، شگفت‌زده شد.»

(۱) خیالی

(۳) مسئولانه

(۲) دو زبانه

(۴) آرام

(واژگان)

۶۷- گزینه «۲» (میرمه‌ریان)

ترجمه جمله: «معلم‌ها باید از انتقاد کردن از دانش‌آموزان در کلاس خودداری کنند،

زیرا واکنش بی‌مبالات آن‌ها قطعاً تأثیر دلسردکننده‌ای به‌طور کامل برای

مخاطبان‌شان در بر خواهد داشت.»

(۱) مأموریت

(۳) گزینه، انتخاب

(۲) تأثیر

(۴) اساس

(واژگان)

۶۸- گزینه «۳» (سپهر عرب)

(۱) اختراع کردن

(۳) منتشر کردن

(۲) ممانعت کردن

(۴) محافظت کردن

(کلوزتست)

۶۹- گزینه «۲» (سپهر عرب)

(۱) منبع

(۳) کالا

(۲) وسیله

(۴) محصول

(کلوزتست)

۷۰- گزینه «۲» (سپهر عرب)

(۱) درد

(۳) تنوع

(۲) ایده

(۴) جامعه

(کلوزتست)

۷۱- گزینه «۴» (سپهر عرب)

(۱) ترکیب

(۳) مسئولیت

(۲) رابطه

(۴) احتمال

(کلوزتست)

۷۲- گزینه «۱» (سپهر عرب)

(۱) موقعیت‌یابی کردن

(۳) افزودن

(۲) تغییر دادن

(۴) برطرف کردن

(کلوزتست)

۷۳- گزینه «۴» (شهاب اناری)

ترجمه جمله: «هدف متن این است که به ما نشان دهد چگونه خوردن زیاد ماهی

می‌تواند خطرناک باشد.»

(درک مطلب)

پاسخ نامه

اختصاصی

بنیاد علمی آموزشی قلم حلی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم حلی (وقف عام) ۶۶۳-۲۱۰

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم حلی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی

۸۱- گزینه «۱»

(علیرضا کلاتری)

$$n(S) = 5 + 2 + 3 = 10$$

$$n(A) = 3 + 5 = 8$$

A پیشامد آن است که مهره سبز یا سفید باشد.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$$

(آمار و احتمال)

۸۲- گزینه «۳»

(کوروش داوری)

$$E = \{(2, 2), (3, 2), (5, 2)\} \Rightarrow n(E) = 3$$

$$n(S) = 2 \times 2 \times 6 = 24 \Rightarrow P(E) = \frac{3}{24} = \frac{1}{8}$$

(آمار و احتمال)

۸۳- گزینه «۳»

(کوروش داوری)

$$n(S) = 8 \Rightarrow \{2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19\}$$

$$A = \{2, 3, 5\} \Rightarrow n(A) = 3$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{8}$$

(آمار و احتمال)

۸۴- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

$$\frac{P(A)}{P(A')} = \frac{3}{7} \Rightarrow \frac{P(A)}{1 - P(A)} = \frac{3}{7} \Rightarrow 7P(A) = 3 - 3P(A)$$

$$\Rightarrow 10P(A) = 3 \Rightarrow P(A) = \frac{3}{10}$$

$$\Rightarrow \frac{3}{10} \times 100 = 30 \text{ درصد}$$

(آمار و احتمال)

۸۵- گزینه «۱»

(معمد بیرایی)

$$3P(A) = 2P(A') - 1 \xrightarrow{P(A)=1-P(A')} 3(1-P(A')) = 2P(A') - 1$$

$$\Rightarrow 3 - 3P(A') = 2P(A') - 1 \Rightarrow 4 = 5P(A') \Rightarrow P(A') = \frac{4}{5}$$

پس احتمال آن که A رخ ندهد یعنی P(A') برابر ۴/۵ است.

(آمار و احتمال)

۸۶- گزینه «۲»

(لیلا حاجی علیا)

$$P(\text{مردودی علی}) = \frac{3}{4} \times P(\text{قبولی علی})$$

اگر پیشامد قبولی علی را با A نشان دهیم، پیشامد مردودی او A' است و می‌دانیم P(A') = 1 - P(A) است. پس:

$$P(A) = \frac{3}{4}(1 - P(A)) \Rightarrow P(A) = \frac{3}{4} - \frac{3}{4}P(A)$$

$$\Rightarrow \frac{7}{4}P(A) = \frac{3}{4} \Rightarrow P(A) = \frac{3}{7} \Rightarrow P(A') = 1 - \frac{3}{7} = \frac{4}{7}$$

(آمار و احتمال)

۸۷- گزینه «۱»

(فاطمه فهیمیان)

$$n(S) = 6 \times 6 \times 6$$

پیشامد آن که لااقل دو عدد رو شده یکسان باشند: A

پیشامد آن که همه اعداد رو شده متفاوت باشند: A'

$$\Rightarrow n(A') = 6 \times 5 \times 4$$

$$P(A') = \frac{6 \times 5 \times 4}{6 \times 6 \times 6} = \frac{5}{9}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = \frac{4}{9}$$

(آمار و احتمال)

۸۸- گزینه «۱»

(معمد بیرایی)

$$a_n = \frac{14}{5} \Rightarrow \frac{3n^2 + 2}{5} = \frac{14}{5}$$

$$\Rightarrow 3n^2 + 2 = 14 \Rightarrow 3n^2 = 12 \Rightarrow n^2 = 4 \xrightarrow{n > 0} n = 2$$

(الگوهای فظی)

۸۹- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

$$a_1 = 1, a_2 = 2 + 1 = 3, a_3 = 3 + 2 + 1 = 6, \dots$$

$$\Rightarrow a_7 = 7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = 28$$

(الگوهای فظی)

۹۰- گزینه «۱»

(فاطمه فهیمیان)

$$a_3 = a_2 + a_1 = 1 + 1 = 2$$

$$a_4 = a_3 + a_2 = 2 + 1 = 3$$

به همین ترتیب جملات دنباله را تا جمله دهم می‌نویسیم:

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55$$

(الگوهای فظی)

۹۱- گزینه «۲»

(معمد بیرایی)

$$a_1 = 1 = 1^2, a_2 = 4 = 2^2, a_3 = 9 = 3^2$$

$$\Rightarrow a_n = n^2 \Rightarrow a_6 + a_8 = 6^2 + 8^2 = 36 + 64 = 100$$

$$a_n = 100 = 10^2$$

مجموع جملات ششم و هشتم با جمله دهم برابر است.

(الگوهای فظی)

(عمیرضا سپوری)

۹۶- گزینه «۴»

$$r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{a_3}{a_2} = \dots = \frac{a_n}{a_{n-1}} = \frac{1}{2} \text{ و } S_4 = 15$$

$$S_n = \frac{a_1(r^n - 1)}{r - 1} \Rightarrow 15 = \frac{a_1\left(\left(\frac{1}{2}\right)^4 - 1\right)}{\frac{1}{2} - 1} \Rightarrow 15 = \frac{a_1\left(\frac{1}{16} - 1\right)}{-\frac{1}{2}}$$

$$\Rightarrow -\frac{15}{2} = -\frac{15}{16} a_1 \Rightarrow a_1 = \frac{16 \times 15}{2 \times 15} = 8$$

(الگوهای غیر فطی)

(کوروش داوری)

۹۷- گزینه «۱»

$$a_1 + a_2 = \frac{1}{2}(a_3 + a_4)$$

$$a_1 + a_1 r = \frac{1}{2}(a_1 r^2 + a_1 r^2)$$

$$a_1 + a_1 r = \frac{1}{2} r^2 (a_1 + a_1 r)$$

$$1 = \frac{1}{2} r^2 \Rightarrow r^2 = \frac{1}{2} = 2 \Rightarrow r = \pm \sqrt{2}$$

جملات دنباله مثبت هستند، بنابراین $r = \sqrt{2}$ قابل قبول است.

(الگوهای غیر فطی)

(مهمر بهیرایی)

۹۸- گزینه «۳»

$$\frac{a_4}{a_6} = 8 \Rightarrow \frac{a_1 r^6}{a_1 r^3} = 8 \Rightarrow r^3 = 8 \Rightarrow r = 2$$

$$a_3 = 4r \Rightarrow a_1 r^2 = 4r \Rightarrow 4a_1 = 8 \Rightarrow a_1 = 2$$

$$S_7 = \frac{a_1(r^7 - 1)}{r - 1} = \frac{2(2^7 - 1)}{2 - 1} = 2 \times (128 - 1) = 254$$

(الگوهای غیر فطی)

(کوروش داوری)

۹۹- گزینه «۱»

می دانیم اگر سه جمله a, b, c تشکیل دنباله حسابی دهند، آن گاه:

$$2b = a + c$$

$$2(x - 1) = x + \sqrt{3} + 2x - \sqrt{3} \Rightarrow 2x - 2 = 3x \Rightarrow x = -2$$

(الگوهای غیر فطی)

(مهمر بهیرایی)

۱۰۰- گزینه «۴»

$$\frac{a_4}{a_6} = \frac{\frac{2}{3^4}}{\frac{2}{3^6}} = \frac{3^6}{3^4} = 3^2 = 9$$

(الگوهای غیر فطی)

(موسا عفتی)

۹۲- گزینه «۱»

در دنباله حسابی برای سه جمله متوالی a, b, c داریم:

$$2b = a + c$$

$$42, x, 32 \Rightarrow 2 \times (x) = 74 \Rightarrow x = 37$$

$$x, 32, y : 2 \times 32 = x + y \xrightarrow{x=37} 37 + y = 64 \Rightarrow y = 27$$

$$\Rightarrow 2y - x = 17$$

(الگوهای فطی)

(مهمر بهیرایی)

۹۳- گزینه «۱»

مجموع چهار جمله اول و سه جمله بعدی برابر با مجموع ۷ جمله اول می شود.

$$\begin{cases} S_4 = 26 \\ S_7 = S_4 + 51 \\ \Rightarrow S_7 = 26 + 51 = 77 \end{cases}$$

$$\begin{cases} S_4 = 26 \Rightarrow 26 = \frac{4}{2}(2a_1 + (4-1)d) \Rightarrow \frac{26 \times 2}{4} = 2a_1 + 3d \\ S_7 = 77 \Rightarrow 77 = \frac{7}{2}(2a_1 + (7-1)d) \Rightarrow \frac{77 \times 2}{7} = 2a_1 + 6d \end{cases}$$

$$\Rightarrow x(-2) \begin{cases} 2a_1 + 3d = 13 \\ 2a_1 + 6d = 22 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -4a_1 - 6d = -26 \\ 2a_1 + 6d = 22 \end{cases}$$

$$\Rightarrow -2a_1 = -4 \Rightarrow a_1 = 2$$

(الگوهای فطی)

(مهمر بهیرایی)

۹۴- گزینه «۲»

$$\frac{a_6}{a_3} = \frac{a_1 r^6}{a_1 r^3} = r^3 = \frac{64}{8} \Rightarrow r^3 = 8$$

$$\Rightarrow r = 2 \xrightarrow{a_3 = a_1 r^3} 8 = a_1 \times 8 \Rightarrow a_1 = 1$$

(الگوهای غیر فطی)

(عمیرضا سپوری)

۹۵- گزینه «۲»

بین دو عدد ۴ و ۸۸، بیست و هفت عدد قرار می دهیم، پس اگر ۴ را جمله اول بگیریم، ۸۸ جمله بیست و نهم می شود، بنابراین مجموع این ۲۹ عدد برابر است با:

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$$

$$\Rightarrow S_{29} = \frac{29}{2}(4 + 88) = \frac{29}{2} \times 92 = 1334$$

$$\text{مجموع } 27 \text{ عدد خواسته شده} = 1334 - (4 + 88) = 1242$$

(الگوهای فطی)

ادبیات اختصاصی

۱۰۱- گزینة «۳»

(فرهاد علی نژاد)
روزنامه «قرن بیستم» به دست میرزاده عشقی دایر شد.

(تاریخ ادبیات)

۱۰۲- گزینة «۲»

(فرهاد علی نژاد)
در منظومه افسانه، جایگاه قافیه در شعر تغییر کرده است اما این گونه نیست که در کل، این شعر بدون قافیه باشد.

(تاریخ ادبیات)

۱۰۳- گزینة «۱»

(کتاب آبی)
لف و نشر در این بیت نامرتب یا مشوش و در سایر ابیات، مرتب است
لفها: (۱) آتش هجر (۲) سیلاب اشک ← نشرها: (۱) آذر (۲) آب
تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینة «۲»: لفها: (۱) اشک (۲) آه ← نشرها: (۱) باران (۲) برق
گزینة «۳»: لفها: (۱) زلف (۲) خال ← نشرها: (۱) دام (۲) دانه
گزینة «۴»: لفها: (۱) زلف (۲) رخ ← نشرها: (۱) شب سیاه (۲) آفتاب
(بریع معنوی)

۱۰۴- گزینة «۲»

(کنکور سراسری ۹۳)
سه تشبیه موجود در این بیت: خورشیدِ عارض / خورشیدِ عارض او تاب مرا
چون ذره برده است. / بالای (قامت) سرکش او مرا چون سایه پست کرده است.
ایهام: «پست»: (۱) خوار (۲) پایین
در این بیت، استعاره مصرحه وجود ندارد.

(بیان و بریع)

۱۰۵- گزینة «۳»

(همید مهرثی)
تلمیح: اشاره به داستان فرهاد کوهکن و عشق وی بر شیرین / ایهام تناسب:
شیرین: ۱- معشوقه فرهاد ۲- نوعی مزه که در این معنا با «نیش» و «نوش»
تناسب دارد. / جناس: «نیش» و «نوش»، «بر» و «بار» / اغراق: حمل کوه
بیستون به یاد شیرین (معشوق) اغراق دارد.

(بیان و بریع)

۱۰۶- گزینة «۴»

(وهید رضا زاده)
«نرگس سرمست» و «نصیحت بلبل»: تشخیص و استعاره / «اگر هزار
بگوید»: اغراق / ایهام: هزار: ۱- عدد هزار، ۲- بلبل (هزار دستان)

(بیان و بریع)

۱۰۷- گزینة «۱»

(وهید رضا زاده)
بیت «ت»: استعاره: صدای خنده گل
بیت «پ»: تناقض: سایه داشتن آفتاب
بیت «الف»: تضمین: سعدی مصراع دوم را از حکیم سنایی تضمین کرده است.
بیت «ب»: جناس: راست (اول): جهت و سمت راست، راست (دوم): آماده
بیت «ت»: تضاد: سپید و سیاه

(بریع)

۱۰۸- گزینة «۱»

(سیر جمال طباطبایی نژاد)
بیت نه اغراق دارد و نه ایهام تناسب.
تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینة «۲»: دل چاه = استعاره مکنیه / با و بار = جناس
گزینة «۳»: کنعان، چاه، کاروان = مراعات نظیر / کاروان، گلاب و شکر =
مراعات نظیر / به دل چاه جان کندن = کنایه از رنج کشیدن
گزینة «۴»: ماه کنعان = استعاره از حضرت یوسف (ع) / تلمیح به داستان
حضرت یوسف (ع) (بیان و بریع)

۱۰۹- گزینة «۴»

(کاتم کاطمی)
در بیت گزینة «۴» واژه‌های «شیرین» (معشوقه خسرو پرویز) و «شیرین»
(نوعی مزه) جناس تام دارند اما تشبیهی در بیت به کار نرفته است.
تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینة «۱»: تضاد: غریب و قریب و هست و نیست / جناس: غریب، قریب
گزینة «۲»: اغراق: سیلاب سرشک و طوفان بلا از چشم شاعر جاری شده
است. / ایهام: دور از رخ تو ← (۱) در دوری تو، (۲) از تو دور باد
گزینة «۳»: تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) / تناقض: زیاد شدن
عزت از خواری

(بیان و بریع)

۱۱۰- گزینة «۳»

(سیر جمال طباطبایی نژاد)
گزینة «۳»: «مهر» ایهام دارد نه ایهام تناسب؛ توجه کنید که چون مهر در
هر دو معنی «خورشید» و «محبت» پذیرفتنی است، بنابراین ایهام دارد.
تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینة «۱»: «ولادت از آب و طین» تلمیحی است به آفرینش انسان از آب و
گل: آیه ۱۲ سوره مبارکه مؤمنون: «وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سَلَالَةٍ مِّنْ طِينٍ»
گزینة «۲»: «نیست» و «است» تضاد دارند.
گزینة «۴»: در وسعت بیابان اغراق شده؛ به نحوی که پهنای آن از تابش
خورشید بیش تر دانسته شده است.

(بریع معنوی)

۱۱۱- گزینة «۲»

(سیر علیرضا امیری)
تشریح سایر گزینہ‌ها:
گزینة «۱»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
گزینة «۳»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن
گزینة «۴»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

(موسیقی شعر)

۱۱۲- گزینة «۲»

(همید مهرثی)
وزن بیت صورت سؤال «مستفعل فاعلات فع لن» (مفعول مفاعلن فعولن) است.
(موسیقی شعر)

۱۱۳- گزینة «۱»

(همید مهرثی)
وزن هر دو بیت «ب» و «د»، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» است.
وزن بیت «الف»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعولن / وزن بیت «ج»: مفاعلن
فعلاتن مفاعلن فعولن

(موسیقی شعر)

عربی اختصاصی

۱۲۱- گزینۀ «۲» (تویر امساکئی)

«لینظر»: باید بنگرد/ «إلی ما فیه»: به آن چه در اوست/ «لعلّه»: شاید او/ «یفکر»: اندیشه کند/ «کیف کان و کیف أصبح»: چگونه بوده و چگونه شده است

(ترجمه)

۱۲۲- گزینۀ «۲» (ولی برهیی - ابره)

«لن تبکی»: (فعل مستقبل منفی) نخواهد گریست، گریه نخواهد کرد / «یوم القيامة»: روز قیامت/ «غین سَهْرَت»: چشمی که بیدار ماند / «فی سبیل الله»: در راه خدا / «غین عُضَّت»: چشمی که بر هم نهاده شد / «محارم الله»: حرام‌های خدا

(ترجمه)

۱۲۳- گزینۀ «۲» (اسماعیل یونس پور)

«لا تسمَعُ» فعل مجهول به معنی «شنیده نمی‌شود، فقط ... شنیده می‌شود» است؛ با توجه به وجود حصر در جمله می‌توان از «فقط - تنها» استفاده کرد و جمله را به صورت مثبت ترجمه نمود.

(ترجمه)

۱۲۴- گزینۀ «۲» (ولی الله نوروزی)

«إِن تَأَخَذْ»: اگر بگیری / «أمانة»: امانتی / «یوماً»: روزی / «فلا تنس»: فراموش نکن / «أَن تَرَدَّهَا»: که آن را برگردانی / «إلی»: به / «صاحبها»: صاحبش، صاحب آن / «رداً حسناً»: به گونه‌ای نیک، به نیکی (مفعول مطلق نوعی)

نکته مهم درسی:

در ترجمه مفعول مطلق نوعی در زبان عربی، از قیدهای بیانی فارسی مانند: «هم‌چون، به‌نیکی، بسیار و ...» استفاده می‌کنیم.

(ترجمه)

۱۲۵- گزینۀ «۳» (درویشعلی ابراهیمی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: «همه» اضافه است و «هدایتهم» به معنای «هدایت آن‌ها» می‌باشد.

گزینۀ «۲»: «فلیلجؤوا»: پس باید پناه ببرند

گزینۀ «۴»: «سرتفعاً»: حال است، نه صفت، هم چنین «از آن» دوم، اضافه است.

(ترجمه)

۱۲۶- گزینۀ «۲» (سیر ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: ترجمه صحیح: ای انسان! آیا نمی‌دانی که علم با انفاق کردن زیاد می‌شود!

گزینۀ «۲»: ترجمه صحیح: ماهی شگفت‌انگیز نزدیک بود که زیر گل پنهان شود!

گزینۀ «۴»: ترجمه صحیح: این ماهی از پوشش خود به‌طور عجیبی خارج می‌شود!

(ترجمه)

(وفیر رضا زاره)

۱۱۴- گزینۀ «۲»

وزن مصرع گزینۀ «۲»: مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فاعولن

(موسیقی شعر)

۱۱۵- گزینۀ «۳»

تشریح سایر گزینه‌ها:

(سیر علیرضا احمدی)

گزینۀ «۱»: در مصرع دوم دو بار حذف همزه به کار رفته است. (من از - پاک‌تر از) گزینۀ «۲»: در هجای سیزدهم مصرع اول و هجای چهارم مصرع دوم بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه وجود دارد.

گزینۀ «۴»: در هجای چهارم مصرع اول، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه دیده می‌شود.

(موسیقی شعر)

۱۱۶- گزینۀ «۱»

(عمیر مهرئی)

در هجای چهارم مصرع دوم، مصوت کوتاه، بلند تلفظ خواهد شد. هجای پایانی مصرع دوم کشیده است که تبدیل به هجای بلند می‌شود. در «عملست» حذف همزه رخ داده است.

(موسیقی شعر)

۱۱۷- گزینۀ «۳»

(نسرین حق پرست)

پ	ی	هـ	لا	ک	خ	د	ب	ب	بی	خ	ب	چ	می	ک	و	ش
U	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	-	U	-	UU	-
هـ	ران	چ	ر	ی	ش	ت	ای	ع	ا	ق	ب	ت	را	ک	ف	ن

(موسیقی شعر)

۱۱۸- گزینۀ «۳»

(نسرین حق پرست)

در گزینۀ «۱» واژه «وادی»، در گزینۀ «۲» واژه «سوی» و در گزینۀ «۴»، واژه «زندگی» در هر دو مصرع تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه داده‌اند.

(موسیقی شعر)

۱۱۹- گزینۀ «۲»

(عارف سادات طباطبایی نژاد)

غم	ب	س	ر	پ	د	شد
U	U	U	-	-	U	-
گ	ر	ف	ت	د	ن	ما
ا	ت	ش	پ	و	د	شد
-	U	U	-	-	U	-
نو	ب	ت	د	د	ر	خاست

در رکن ابتدای مصرع دوم مفاعلن به جای مفتعلن آمده که اختیار قلب است.

(موسیقی شعر)

۱۲۰- گزینۀ «۲»

(مفسن اصغری)

«آزار نرساندن به مردم» مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط است.

معنی بیت گزینۀ «۲»: سرزنش کننده‌ای به او گفت: «ای تهی‌دست، هر چه که در اختیار داری، از بین ببر.»

مفهوم بیت گزینۀ «۲»: توصیه به از بین بردن مال و ثروت

(مفهوم)

۱۳۴- گزینه ۲» (مهری نیک‌زار)

«لا»ی نفی جنس حتماً قبل از یک اسم نکره می‌آید و به صورت «هیچ ... نیست» ترجمه می‌شود. در گزینه ۲، حرف «لا» قبل از اسم نکره «وجه» آمده و «لا»ی نفی جنس است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: در این گزینه «لا» قبل از یک فعل آمده و «لا»ی نفی است. گزینه ۳: در این گزینه «لا» قبل از اسم نکره نیامده است، پس از نوع نفی جنس نیست. گزینه ۴: در این گزینه «لا» قبل از یک فعل آمده و «لا»ی نهی است. (انواع عملات)

۱۳۵- گزینه ۲» (سید ممبرعلی مرتضوی)

برای بیان حالت عالم، باید از حال استفاده کنیم؛ «باحثاً» اسم فاعل است و می‌تواند در این جمله حال باشد. (حال)

۱۳۶- گزینه ۱» (ممبرصارق مستنی)

در این گزینه جمله اسمیه «و اَنتُم مُّشْفِقُونَ عَلَیْهِمْ» حال است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «مسروراً»، «راغبین» و «حامله» حال مفرد (تک کلمه‌ای) هستند. (حال)

۱۳۷- گزینه ۳» (رضا معصومی)

در گزینه ۳ اسلوب استثنا به کاررفته است. بدین معنا که مستثنی منه (الشعراء) در آن وجود دارد. در سایر گزینه‌ها اسلوب حصر به کار رفته است. (استثناء)

۱۳۸- گزینه ۴» (درویشعلی ابراهیمی)

استثناء نوعی روش اختصارگویی است، لذا دو عبارت تبدیل به یک عبارت می‌شود. در عبارت گزینه ۴، مستثنی منه وجود دارد و جمله هم مثبت است. ترجمه دو عبارت صورت سؤال: دانش‌آموزان در سالن امتحان حاضر شدند و یکی از آنان حاضر نشد! ترجمه اسلوب استثنا در گزینه ۴: دانش‌آموزان در سالن امتحان حاضر شدند به‌جز یکی از آنان! (استثناء)

۱۳۹- گزینه ۳» (سید ممبرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، گوینده فقط به وقوع فعل اهتمام و توجه داشته باشد؛ در گزینه ۳، «إِکْتِسَاباً» مفعول مطلق تأکیدی است و بر وقوع فعل جمله تأکید دارد. (مفعول مطلق)

۱۴۰- گزینه ۱» (هیرش صمدی)

در گزینه ۱ «مفعول مطلق وجود ندارد. در سایر گزینه‌ها کلمه‌های «محاسبه»، «هجوم» و «ترتیباً» مفعول مطلق هستند. (مفعول مطلق)

۱۲۷- گزینه ۱» (قارچ از کشور ۹۴)

آنان که: «الَّذینَ» / ایمان آورده‌اند: «قد آمنوا» / به روز جزا: «بیوم الجزاء» / حقیقتاً: (مفعول مطلق تأکیدی) «إیماناً» / نمی‌توانند: «لا یستطیعون» / ستم کنند: «أَن یظلموا» / دیگران: «الآخرینَ» / ذره‌ای: «ذرة» (ترجمه)

۱۲۸- گزینه ۳» (درویشعلی ابراهیمی)

مفهوم حدیث (هر کس پیش از سخن گفتن بیندیشد، اشتباهش کم می‌شود!) با مفهوم عبارت مقابل آن (ایراد سخن، طولانی کردن آن است!) سازگار نیست. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هر دو عبارت، مفهوم «راهنمایی کردن دوست به دوستش» را می‌رسانند. گزینه ۲: هر دو عبارت، مفهوم «برتری دشمن دانا بر دوست نادان» را می‌رسانند. گزینه ۴: هر دو عبارت، مفهوم «برگشتن نتیجه عمل انسان به خودش» را می‌رسانند. (مفهوم)

۱۲۹- گزینه ۴» (سید ممبرعلی مرتضوی)

«أَلَّا» در واقع مخفف «أَنْ + لا» است که قبل از فعل مضارع می‌آید؛ ترجمه عبارت: گاهی فراموش می‌کنیم که در شرایط دشوار، دروغ نگوئیم! (شبهت مرکبات)

۱۳۰- گزینه ۳» (سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: «لِلغائبین» نادرست است. گزینه ۲: «الأول: مجرور بحرف الجر» نادرست است. گزینه ۴: «فاعل و ...» نادرست است. (تحلیل صرفی و اعراب)

۱۳۱- گزینه ۲» (سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: «مزید ثلاثی ...» نادرست است. گزینه ۳: «اسم مبالغة ...» نادرست است. گزینه ۴: «صفة أو نعت ...» نادرست است. (تحلیل صرفی و اعراب)

۱۳۲- گزینه ۲» (سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: «فاعله: الطَّیِّب» نادرست است. گزینه ۳: «مجرور بحرف الجر» نادرست است. گزینه ۴: «ماضیه: أُسْرِعَ؛ مصدره: إِسْرَاع» نادرست است. (تحلیل صرفی و اعراب)

۱۳۳- گزینه ۲» (رضا معصومی)

«یعتزلون» خبر حروف مشبّهة بالفعل و از نوع جمله فعلیه است. تشریح سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: «راضون» خبر (یک اسم) است. گزینه ۳: «للعلم» خبر (یک جار و مجرور) است. گزینه ۴: «مقتدرون» خبر (یک اسم) است. (انواع عملات)

تاریخ

۱۴۱- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

با تلاش‌های نادرشاه با عقد معاهده‌ای میان ایران و عثمانی صلح برقرار شد که تا اواخر حکومت کریم خان که سپاه زندیه بصره را تصرف کرد، دوام آورد.

(تاریخ ایران در دوران معاصر)

۱۴۲- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

مجموعه عوامل داخلی و خارجی موجب شد که امپراتوری عثمانی در قرن نوزدهم به کشوری ضعیف تبدیل شود و مرد بیمار اروپا لقب بگیرد.

(تاریخ ایران در دوران معاصر)

۱۴۳- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

آقا محمدخان قاجار پس از غلبه بر لطفعلی خان زند و سرکوب طغیان حاکم گرجستان، به طور رسمی در تهران تاج‌گذاری کرد.

(تاریخ ایران در دوران معاصر)

۱۴۴- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

انگلستان سرانجام با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.

(تاریخ ایران در دوران معاصر)

۱۴۵- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

پس از پیروزی انقلاب مشروطیت، شیخ فضل‌الله نوری اصول و مبانی مشروطه را مغایر و ناسازگار با اسلام شمرد و خواستار برپایی مشروطه مشروعه شد.

(تاریخ ایران در دوران معاصر)

۱۴۶- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

با نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران، شماری از میلیون، شامل برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی، وزیران و شخصیت‌های مذهبی به کرمانشاه مهاجرت نمودند و دولت موقت ملی را در آن شهر تشکیل دادند.

(تاریخ ایران در دوران معاصر)

۱۴۷- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

در مبارزات آزادی‌خواهان بر ضد ارتش فرانسه، امیر عبدالقادر رهبر و فرمانده نیروهای مردم الجزایر بود.

(تاریخ جهان در دوران معاصر)

۱۴۸- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

اولین روزنامه ایران با عنوان «کاغذ اخبار» را میرزا صالح شیرازی در تهران منتشر کرد.

(تاریخ ایران در دوران معاصر)

۱۴۹- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)

تجاوز نظامی لشکریان موسولینی به ایتوپی با سودای احیای دوباره امپراتوری روم باستان و تسلط بر دریای مدیترانه، مهم‌ترین رویدادی بود که در فاصله بین دو جنگ جهانی در قاره آفریقا اتفاق افتاد.

(تاریخ جهان در دوران معاصر)

۱۵۰- گزینه «۱»

(علی‌محمد کریمی)

پس از حمله ژاپن به ناوگان ایالات متحده آمریکا، این کشور به نفع متفقین وارد جنگ شد.

(تاریخ جهان در دوران معاصر)

جغرافیا

۱۵۱- گزینه «۴»

(فاطمه سفایی)

منظور از مقر (مکان، جایگاه)، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است. موقعیت یک سکونتگاه، ارتباط آن با پدیده‌های محیط پیرامون اعم از طبیعی و انسانی را بیان می‌کند.

(مغرافیای سکونتگاه‌ها)

۱۵۲- گزینه «۳»

(آرزو میرزایی)

یکی از ویژگی‌های بیشتر روستاها، وابستگی به فعالیت‌های کشاورزی است. در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت در بخش کشاورزی فعال است.

(مغرافیای سکونتگاه‌ها)

۱۵۳- گزینه «۳»

(آرزو میرزایی)

سرعت گسترش شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیشتر از سایر نواحی جهان است.

(مغرافیای سکونتگاه‌ها)

۱۵۴- گزینه «۱»

(فاطمه سفایی)

گسترش مسیرها و وسایل ارتباطی باعث پیوند دو یا چند مادرشهر شده که از پیوند آن‌ها زنجیره‌ای از مادرشهرها به وجود می‌آید که به آن‌ها مگالوپلیس می‌گویند.

(مغرافیای سکونتگاه‌ها)

۱۵۵- گزینه «۳»

(فاطمه سفایی)

اصلاحات ارضی که در روستاهای ایران با هدف توزیع مجدد زمین به نفع دهقانان کوچک و کارگران زراعی انجام شد، شرایط ضعف و انهدام کشاورزی را در کشور فراهم کرد.

(مغرافیای سکونتگاه‌ها)

۱۵۶- گزینه «۲»

(آرزو میرزایی)

مهاجران روستایی که به شهرها می‌آیند در بخش غیررسمی مشغول به کار می‌شوند. این مهاجران عمدتاً کارگر ساده و فاقد مهارت و تخصص‌اند.

(مغرافیای سکونتگاه‌ها)

۱۶۴- گزینه «۴» (نیما پواهری)

عبارت مطرح شده در گزینه «۴» مربوط به واجب‌الوجود بالغیر است، نه واجب‌الوجود بالذات.

(پهوان ممکنات)

۱۶۵- گزینه «۳» (نیما پواهری)

بنا به حکم عقل، چیزی که وجود دارد یا خود واجب‌الوجود است یا ممکن‌الوجودی است که وجود را از جانب علتی واجب‌الوجود دریافت کرده است. توجه: همه واقعیات جهان اطراف ما ممکن‌الوجود هستند، نه هر آنچه که وجود دارد! (خداوند نیز وجود دارد اما واجب‌الوجود است).

(پهوان ممکنات)

۱۶۶- گزینه «۳» (نیما پواهری)

منظور از «نور» در پایان بیت اول حقیقت وجود است که بین همه موجودات مشترک است (رد گزینه ۲). مطابق با نظریه امکان فقری ملاصدرا جهان در حقیقت وجود خود سراسر نیاز به خداوند است. این چنین نیاز جهان فقط به پیدایش و ایجاد محدود نمی‌شود بلکه اگر ذات الهی آنی توجه خود را بازگیرد جهان خاموش می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

(پهوان ممکنات)

۱۶۷- گزینه «۳» (نیما پواهری)

علت چیزی است که وجود معلول متوقف بر آن است و تا آن نباشد، معلول هم پدید نمی‌آید اما به وجود آمدن علت وابستگی به وجود معلول ندارد (رد گزینه ۱). اگر علت باشد معلول ضرورتاً طبق قاعده وجوب علی و معلولی به وجود می‌آید، اما اگر علت نباشد معلول نیز موجود نخواهد بود، پس اگر علت موجود نبود معلول را، و اگر معلول موجود نبود علت را می‌توان نتیجه گرفت (رد گزینه ۲). دقت کنید که نبود معلول، نشانه نبود علت است. معلول هیچ اثری در وجود علت ندارد. رابطه علت مانند دیگر روابط فرع بر وجود نیست بلکه در خود وجود است. در واقع رابطه علت و معلول وجودی است، یعنی یکی وجودش وابسته به وجود دیگری است؛ یعنی مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آن‌ها دوستی برقرار می‌گردد. اگر هر دو طرف رابطه علت و معلول (علت و معلول) باشند، دیگر وجودبخشی معنا ندارد. پس در واقع یک طرف خود این رابطه است (رد گزینه ۴ و تأیید گزینه ۳)

(پهوان علی و معلولی)

۱۶۸- گزینه «۱» (نیما پواهری)

دیوید هیوم امکان معرفت از طریق استدلال عقلی و بدون تجربه را رد می‌کند و می‌گوید درک علت از این طریق هم ممکن نیست؛ چون علت مفهومی فراتر از حس است (نه اینکه علت اصلی تجربی باشد).

(پهوان علی و معلولی)

۱۶۹- گزینه «۱» (نیما پواهری)

مورد مطرح در گزینه «۱» با اصل وجوب علی و معلولی ارتباط بیشتری دارد. قبل از وجود معلول، باید وجوب آن از ناحیه علتی صادر گردد.

(پهوان علی و معلولی)

۱۵۷- گزینه «۴» (فاطمه سفایی)

آمایش سرزمین، تنظیم رابطه انسان، فضای جغرافیایی و فعالیت است. (مفروضات سکونتگاه‌ها)

۱۵۸- گزینه «۲» (آزاده میرزایی)

کدبندی اطلاعات در مرحله ورودی سامانه اطلاعات جغرافیایی و تجزیه و تحلیل فضایی اطلاعات، در مرحله پردازش انجام می‌شود.

(سامانه اطلاعات جغرافیایی)

۱۵۹- گزینه «۳» (فاطمه سفایی)

کمر بند میانی اقیانوس اطلس، جایی که پوسته بستر اقیانوس اطلس در حال باز شدن و گسترش است، از مناطق مهم زلزله‌خیز جهان است.

(مقاررات طبیعی)

۱۶۰- گزینه «۳» (آزاده میرزایی)

باران‌های موسمی، که غالباً شدیدند، می‌توانند علت وقوع سیل در برخی مناطق باشند و مربوط به عوامل تشدید سیل نیستند.

(مقاررات طبیعی)

فلسفه

۱۶۱- گزینه «۳» (نیما پواهری)

هنگامی که یک واقعیت موضوع شناخت قرار می‌گیرد، در ذهن انسان دو مفهوم وجود و ماهیت انتزاع می‌شود و در قالب یک قضیه دوجزئی وجود بر ماهیت حمل می‌شود (یعنی می‌گوییم: انسان هست، هوا هست)، این قضیه لزوماً محصوره نیست و می‌تواند شخصی هم باشد مانند: حسن هست. میدان آزادی هست. (رد گزینه ۲). تمایز وجود و ماهیت در ذهن انسان مطرح است، وگرنه در خارج و واقعیت، وجود و ماهیت در یک موجود واحد بوده و از هم متمایز نیستند.

(هستی و پیستی)

۱۶۲- گزینه «۲» (نیما پواهری)

در حمل هر ماهیت بر خودش (حمل اول ذاتی) رابطه وجوبی برقرار است (مثلاً انسان حیوان ناطق است). اما در حمل وجود بر ماهیت رابطه وجوبی نیست. بلکه آن چیز ممکن است باشد یا نباشد. پس اگر وجود و ماهیت یکی بودند تصور هر ماهیت برای موجود شدنش کافی بود. این بدین معنی است که وجود یافتن هیچ ماهیتی دیگر به دلیل نیاز نداشت زیرا تصور برای وجود داشتن کافی بود (رد گزینه ۱). در این صورت می‌توانیم بگوییم که اساساً ممکن‌الوجود یک عبارت بی‌معناست زیرا هر چیزی با تصور و بدون علت موجود خواهد بود (رد گزینه ۳). از آن جا که وجود مبنای مشترک موجودات است، اگر ذات موجودات همان وجود بود پس همه موجودات یکی بودند و با هم تفاوتی نداشتند (رد گزینه ۴)

(هستی و پیستی)

۱۶۳- گزینه «۴» (نیما پواهری)

«مثلث چهارضلعی» منتع‌الوجود است و «فیل پرنده - فرشتگان مجرد - سیمرغ» ممکن‌الوجود هستند. فیل پرنده اگر چه وجود ندارد و تا الان دیده نشده اما به لحاظ عقلی وجودش محال نیست.

(پهوان ممکنات)

۱۷۰- گزینه ۱»

(نیمه پواهری)

در این حالت پی می‌بریم که مانعی در راه علت ایجاد شده است، اگر علت آن معلول موجود می‌بود رخداد آن ضروری بود. علت پیش از به وجود آمدن معلول به آن ضرورت و وجوب می‌بخشد و معلول در پی آن وجوب به وجود می‌آید.

اصل وجوب علی و معلولی پایه برهان ابن‌سینا در برهان وجوب و امکان در اثبات وجود خداست.

(پهوان علی و معلولی و فردا در فلسفه (۲))

۱۷۱- گزینه ۲»

(نیمه پواهری)

نتایج اصل علیت: ارتباط و پیوستگی موجودات - رد هرگونه صدفه و اتفاق
نتایج اصل سنخیت علت و معلول: انتظام و تناسب در جهان آفرینش -
اساس جهان بر پایه حکمت - تعیین خاص نظام هستی - عدم آشفتگی در روابط موجودات

نتایج اصل وجوب علی و معلولی: تخلف‌ناپذیری در نظام هستی - حتمیت در نظام آفرینش

(کرام تصویر از پهوان؟)

۱۷۲- گزینه ۱»

(نیمه پواهری)

زنجیره فارابی از معلولی که موجود است و وجود دارد آغاز می‌شود و در نهایت به علتی ختم می‌شود که علت سایر علل است اما وجود خودش نامشروط است و خود علت، معلول دیگری نیست. بدون تصور چنین علت‌العللی تحقق آغاز زنجیره (معلولی که موجود است) ناممکن و متناقض است.

(فردا در فلسفه (۲))

۱۷۳- گزینه ۳»

(نیمه پواهری)

در برهان وجوب و امکان ابن‌سینا که موجودات جهان در ذات خود نسبت به وجود و عدم (هستی و چیستی) مساوی‌اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن‌الوجودند. امکان ذاتی موجودات از مقدمات استدلال ابن‌سینا است که برخلاف برهان فارابی توجه از وجود به وجوب انتقال می‌یابد.

(فردا در فلسفه (۲))

۱۷۴- گزینه ۴»

(نیمه پواهری)

ابن‌سینا در رساله‌ای که درباره عشق نوشته است، می‌گوید: «هریک از ممکنات به واسطه حقیقت وجودش، همیشه مشتاق کمالات و خیرات است و برحسب فطرت خود از بدی‌ها گریزان (تلاش موجود زنده برای بقا نشانه‌ای از همین است). همین اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای ممکنات و مخلوقات است، عشق می‌نامیم (آفرینش بر عشق پابرجاست).»

(فردا در فلسفه (۲))

۱۷۵- گزینه ۳»

(نیمه پواهری)

وصف مذکور در گزینه ۳» از اوصاف عقل اول است که زنجیره عقول با آن آغاز شده و به عقل فعال ختم می‌شود.

(عقل در فلسفه (۲))

۱۷۶- گزینه ۱»

(نیمه پواهری)

اینطور نیست که عقل بدون دین ارزش مستقلی نداشته باشد، بلکه فلاسفه مسلمان معتقدند که اگر عقل به درستی حرکت کند و موازین برهان را رعایت کند و دچار خطا نگردد، به نتیجه‌ای متعارض با گزاره‌های دینی ختم نخواهد شد.

(عقل در فلسفه (۲))

۱۷۷- گزینه ۴»

(نیمه پواهری)

امیرالمؤمنین علی (ع) فرمود: «هرکس برای خدا صفتی جدا از ذات قائل شود (قائل به غیرهم بودن ذات خداوند و صفات خداوند)، او را قرین چیز دیگری ساخته و هرکس خدا را قرین چیز دیگری بداند، او را دو چیز انگاشته و هرکس خدا را دو چیز ببیند، برای او جزء قائل شده است.»

(آغاز فلسفه در پهوان اسلام (۱))

۱۷۸- گزینه ۲»

(نیمه پواهری)

فلسفه اسلامی در آغاز به تأثیر از ارسطو سرشتی کاملاً استدلالی داشت اما علی‌رغم اعتبار زیادی که برای ارسطو قائل بودند، سراسر مبتنی بر اندیشه‌های او نبود.

(آغاز فلسفه در پهوان اسلام (۱))

۱۷۹- گزینه ۲»

(نیمه پواهری)

ریاست مدینه فاضله باید به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده باشد که بتواند مصالح مردم و احکام و شرایع را دریافت کند.

(آغاز فلسفه در پهوان اسلام (۱))

۱۸۰- گزینه ۲»

(نیمه پواهری)

فارابی مدینه جاهله را در مقابل مدینه فاضله قرار می‌دهد و معتقد است که مهم‌ترین تفاوت آن با مدینه فاضله در هدف آن است. در مدینه جاهله هدف مردم فقط سلامت جسم و فراوانی لذت‌هاست. آن‌ها گمان می‌برند که اگر به چنین لذت‌هایی دست یافتند، به سعادت رسیده‌اند و اگر دست نیافتند، به بدبختی افتاده‌اند. (پس به ارتباط بین سعادت و خیرات معتقد هستند اما خیرات را به لذات جسمانی محدود کرده‌اند)

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: مدینه فاضله و جاهله در مقابل هم هستند نه این که جز این دو مدینه، حالت دیگری قابل تصور نباشد.

گزینه ۳»: این‌طور نیست که افراد مدینه فاضله، سلامت جسم را نشانسانند و آن را نخواهند بلکه آن‌ها فقط خیرات را به آن محدود نمی‌کنند.

گزینه ۴»: در مدینه فاضله فرصت‌ها متناسب با شایستگی و توانایی افراد توزیع می‌شود، نه به صورت یکسان و برابر.

(آغاز فلسفه در پهوان اسلام (۱))